

GAZETA HÂRTIBACIULUI

PUBLICAȚIE LUNARĂ A ASOCIAȚIEI „VALEA HÂRTIBACIULUI” ÎN COLABORARE CU PRIMĂRIA ORĂȘULUI AGNITA

„Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă” Marcu, 10.44

NUMĂRUL 114, NOIEMBRIE 2015
APARE LA AGNITA - PREȚ: 1 LEU

Din SUMAR

De la Poliție ...

- pag. 2

Casa de pe Deal

- pag. 2

Agnita

și tenisul de masă

- pag. 2

SIBIUL, BENEFICIAR AL
TURISMULUI PE VALEA
HÂRTIBACIULUI

- pag. 3

ȘI TOTUȘI – MOCĂNIȚA

- pag. 3

PODIȘUL HÂRTIBACIULUI
devine ARIE PROTEJATĂ și
DESTINAȚIE ECO-TURISTICĂ

- pag. 3

Olimpiadele Kaufland au
ajuns anul acesta și la Agnita

- pag. 4

ORTODOXIA PE VALEA
HÂRTIBACIULUI

- pag. 5, 6

SFÂNTUL IERARH ANDREI ȘAGUNA

- pag. 5

Închinarea plăcută lui Dumnezeu

- pag. 5

Familia în perspectiva
Sf. Ioan Gură de Aur (I)

- pag. 6

ȘEDINȚĂ LA PROTOPOPIATUL
AGNITA

- pag. 6

Taina Sfântului Maslu la
parohia Noiștat

- pag. 6

Calendarul românesc popular
– sărbători și obiceiuri

- pag. 7

Retrocedare

Dan Herciu

- pag. 7

RUGĂ

Ioan Gyuri Pascu

- pag. 7

CELUI CE SE-NTOARCE

Nicu Ganea

- pag. 7

Îmi ești reazem orei pustiite

Francisc Lorinkzi

- pag. 7

Nastratin și tribunalul

- pag. 7

LA AGNITA IMPOZITELE SE SCHIMBĂ ȘI NU PREA

Consiliul Local al orașului Agnita a hotărât, ca în anul 2016 agnițenii să plătească impozitul pe clădiri la fel ca în anul 2015. Doar, că față de anii anteriori, începând cu 2016 va fi impozitat și terenul de sub clădiri. În acest sens suprafața de 400 mp de teren este considerată intravilan și va fi impozitată ca atare iar restul terenului va fi considerat extravilan.

Impozitul pentru clădirile sediilor de firmă va fi majorat cu 100% dar pentru celelalte construcții, ce aparțin persoanelor juridice, impozitul se reduce de la 1,74% în 2015, la 1,50% în 2016. Impozitul pe terenul persoanelor juridice, rămâne la fel ca în 2015.

Celelalte impozite și taxe rămân la fel ca în 2015.

I. B.

Micii ecologiști

Prichindeii de la grădinița din Agnita au încercat să sperie poluarea mediului înconjurător cu ajutorul unor sperietori confecționate manual din materiale reciclate.

Cu ajutorul educatoarelor și părinților, cei mai mici dintre ecologiștii din Agnita au adunat materiale care în mod normal ar ajunge la gunoi și le-au transformat în obiecte decorative. „Este una din numeroasele activități de educație ecologică pe care le desfășurăm în grădiniță pentru a-i învăța pe copii să aibă grijă de mediul care-i înconjoară, să-l păstreze curat și sănătos”, a explicat educatoarea Maria Brumar.

Implicarea părinților în cadrul șezătorilor creative a constituit ineditul activităților organizate de grupele de grădiniță coordonate de educatoarele Carmen Naicu și Elvira Horumbete,

la grupa mijlocie, Maria Brumar și Cristina Drăgan la grupa mare A și Ildiko Vetro și Corina Hanea la grupa mare B. Amuzamentul nu a lipsit din cadrul șezătorilor, pe lângă confecționarea diverselor obiectelor decorative, participanții s-au jucat, au cântat și au construit fiecare grupă câte o sperietoare de ciori. Sperietori au mai construit și grupele coordonate de doamnele educatoare Oana Smarandache, Dorina Varga, Ana Țerbea și Luminița Armean. Toate sperietorile au intrat într-un concurs care se desfășoară pe rețeaua de socializare Facebook. Sperietoare care adună timp de o săptămână cele mai multe like-uri va fi declarată câștigătoare, iar grupa care a lucrat la confecționarea acestora va fi răsplătită.

Astfel de activități vor continua, promit educatoarele, iar educația ecologică pe care o primesc copiii de la o vârstă atât de fragedă ne determină să sperăm într-un viitor cu mediu înconjurător mai curat și mai sănătos pentru noi toți.

Bogdan Albu

Colegiul Tehnic „A. T Laurian” Agnita – activități extra școlare organizate în cadrul Olimpiadelor Kaufland. Impresii ale elevilor

Imediat după începerea anului școlar, o parte dintre profesorii Colegiului Tehnic „A. T. Laurian” ne-am hotărât să înscriem școala în proiectul inițiat de Kaufland România și Asociația „Școala de valori”, intitulat „Olimpiadele Kaufland”. Am încercat, pe măsura posibilităților, să îmbinăm utilul cu plăcutul, să ne implicăm activ prin realizarea a numeroase activități prevăzute în proiect. Nu știm dacă vom reuși să ne

situăm între primii, dar suntem bucuroși că am mișcat un univers aflat în inerție, dovedind faptul că orice e posibil atunci când lucrezi în echipă și când privim cu toții în aceeași direcție. La proiect participă peste 1000 de școli din întreaga țară.

Pentru cititorii „Gazetei Hârtibaciului” iată câteva impresii ale elevilor participanți:

Continuare în pag 4

Casa de pe Deal

Țin minte că printre rudele cele mai apropiate și dragi inimii mele de copil era străbunicul pe linie maternă, un țăran tare vânjos la trup și frumos la chip, cu fața puțin negricioasă, înfrumusețată de doi ochi albaștri, mici și ageri, ce te sfredeau și te cântăreau dintr-o singură privire fugară; ochi plăcut umbriți parcă de o singură sprâncenă, într-atât de stufoasă și de bogată mi se părea. Tot la fel și mustața lui căruntă, tașoș și fin arcuită în josul colțurilor sale, astfel încât cu greu îi puteai zări buza de deasupra gurii, care mai ascundea doar câțiva dinți imbrăcați în aur gălbui-albicios, puțin sclipitori. Din întreaga, frumoasa și îngrijită lui făptură, numai buzele păreau uitate și pedepsite de purtătorul lor, în sensul că mai tot timpul erau crăpate și însângerate exact la mijloc. De vină erau vânturile și arșițele verilor fierbinți și secetoase, dar și crivățurile și frigurile pătrunzătoare ale iernilor viscolite și gerose.

Când îl vedeai întâia oară îți părea un om ursuz și trist. Îi murise soția prea de timpuriu, iar între timp și trei dintre cei nouă copii ai lor. Așa că țăranii din târgurile de animale de pe sate, dar și domni preceptori, jandarmi, comercianți și meseriași de la oraș, adică exact acei oameni care nu aveau cum să-l cunoască îndeajuns de bine, puteau crede despre el că era un om sever și zgârcit la vorbă. În realitate însă, străbunicul meu, tatăl bunicii mamei mele, acest brav țăran-plugar, era din cale-afară de bun la suflet, de darnic, glumeț și mai totdeauna cumpătat și calculat. Dovadă că nu-mi amintesc să-l fi auzit vreodată suduind o vită nărăvașă sau pe vreunul de-al casei, mai neastămpărat. Și aceasta cu toate că la masa din casa lui, lungă cât pentru o petrecere de nuntă, mereu stăteau 12 scaune cu spetează și tot atâtea guri pofticioase și mereu flămânde. Cei mai în putere ai casei de-abia reușeau să biruie, cu mâinile lor bătătorite, grelele munci ale câmpului și hotarului, ale grajdurilor pline de vaci și bivolițe cu lapte, de juninci, viței și cai; ale curților ticsite cu găini și rațe ouătoare, ale cotețelor pline cu porci la îngrășat și scoafe la făt; ale șurilor umplute cu fânul și otava a două coase, până dincolo de înălțimea caferilor; ale hambarelor împovărate de-atâtea bucate și fânuri de tot felul. Pentru făina din care femeile plămădeau aluatul plăcintelor și clătitelor de duminică și cel al cozonacilor și prăjiturilor de Crăciun, Bobotează și Paști, la secerat se adunau separat snopii lanului cu cel mai bun grâu. După îmblătitul și vânturatul boabelor în tinda prăfuită a șurii, folosind vechile îmblăcii prinse în nojițe de piele, se mergea cu sacii plini de boabe, o dată pe lună, la moara cu valțuri a lui Hermann. Era o clădire imensă, așezată zid în zid cu hala butoaielor rotative ale „cenușarului” pentru tăbăcitură și subțiatul pieilor de bovine.

De-aici se aprovizionau patronii celor treizeci de ateliere de cizmărie ale Agnitei, care împreună cu calfele și ucenicii lor, confecționau, la comandă, pe calapoadele din lemn de carpen, pantofi eleganți și ghetec cu carămbul înalt pentru femei, iar pentru bărbați cizme, bocanci și pantofi. Domni mai înstăriți, precum era și regretatul pilot-regal și om de mare spirit Emil Bleoca, preferau cizmele „Burger” ale maestrului păpușar Ganea, asortate cu pantalonii bufanți ai altui maestru, croitorul Mihăilă. Se purtau prinși deasupra genunchilor în curelușe colorate și cu ciucuri din piele fină de căprioară. Erau piese de îmbrăcăminte cele mai elegante, costisitoare și îndrăgite de feciorii făloși ai sașilor, de la care s-au „molipsit” și cei ai românilor.

În „Casa de pe Deal”, în vremurile bune de dinaintea celui de-al Doilea Război Mondial, până și

mămăligile aveau măcinată două feluri de făină: cea cernută fin era doar pentru lapte și brânză, iar cea trecută prin sita rară și cu mult păsat era numai pentru sarmale, tocănița de pui, dresă cu sos de smântână, pentru fasolea freată cu ciolan de porc, pentru ciorba acra de fasole tărcată cu costiță afumată, ca și pentru cea de crumpene (cartofi), numită de gospodinele săsoaice „Brodren-laven”. Din bidoanele rânduie în pivnița răcoroasă și adâncită în pământul lutos al dealului, cei mari ai casei mereu tot lua, până târziu în vară, și tot nu se

mai gătau, cărnații și cărnurile prăjite, acoperite din belșug cu unsoare. Iar în vecinătatea lor stăteau rafturile pline cu mere pătule și pere pergamute care se păstrau până târziu în iarnă.

Lângă poame erau borcanele cu murături, dulcetuși și compoturi cu aromele toamnelor. Îmbucam din ele cu plăcere toți ai casei, dar mai ales noi, „copiii neastămpărați, gălăgioși și jucăuși”, nepoții străbunicului Niculae și ai răposatei sale soții, Maria, dar și ai bunicii Eufimia și Niculae. Ea, fată de plugari harnici, dar cu mulți copii și cu puține pământuri, venită la oraș ca slujnică la sași, fiică a unui mândru sat pur românesc de pe valea sibiană a Buii; El, fecior de oameni vrednici și înstăriți, avându-și „Casa de pe Deal” și gospodăria cocoțată dincolo de Pădurea Steinburg și de hotarul pășunilor pe care pășteau cirezile de juninci și vițeei vacilor și bivolițelor.

De cum se crăpa de ziuă, bunica așeza cu grijă sticlele pline cu lapte, „ingropându-le” într-un maldăr de otavă, plăcut mirositoare, așternută în șiregla căruței cu „osiile pocnitoare și cântătoare”, având roțile frumos vopsite în verde și „invelite” în rafuri de fier, căruță trasă de un cal tare blând și ascultător. După ce cu toți ai casei rosteam în șoaptă rugăciunea „Tatăl Nostru” și îmbucam bunătațile dimineților, noi, copiii-scolari, cu trăistutele țărănești peste umeri, ne așezam pe cele trei băncuțe din scânduri, bine prinse între loitre, călduros și moale invelite în preșuri din „zdrēnțe” țesute la război. Pentru că trebuie să vă mai spun că acest repetabil ceremonial avea o anumită rânduială, stabilită în comun de părinți și bunici, dar aprobat de „staroste” casei și gospodăriei noastre. Adică de străbunicul, trecut de 80 de ani. Rânduiala era următoarea: fiecare pe locul lui, în funcție de vârstă, de înălțime și de neastămpăr sau de cumințenie. Cei mai mici întotdeauna pe scândurica din mijlocul căruței, iar pe cea din spatele „birjarului” cei de vârstă mijlocie. Pe ultima băncuță se așezau cei mai mari și mai curajoși, în vreme ce „omul de la hățuri” putea fi, de la caz la caz, când bunicii sau străbunicului, când unul dintre părinții noștri; când mama sau tata, când un unchi sau o mătușă. Dar cea mai mare bucurie o aveam atunci când ne venea rândul, prin rotație, să lămăim în mână dreaptă hățurile calului și în stânga corbaciul (biciul). Numai că cel mai sigur și plăcut drum era atunci când amândouă erau în „stăpânirea” brațelor vânjoase ale străbunicului, cel care mereu avea în buzunarul clicinei sale (haina din pănură groasă, cu guler negru de catifea) măcar câte o boboroanță pentru fiecare copil, iar spre casă, câte o mică ciocolată sau un drob zgronțuros din vestitul „Kartoffelzucker”, parcă așa îi spuneau „zăharului de cartofi” colegii și prietenii noștri copii de sași. Și ne mai făcea străbunicul câte o surpriză, atunci când nu-i lipseau bănușii din bughilar (portofel): „dosea”, într-un loc ascuns al căruței, când o cutie mare cu halva, când o alta cu rahat turcesc. Astfel că nu era de mirare că rudele, precum și prietenii, sau chiar și numai oamenii cunoscuți, îl ciufuleau, dezmiardându-l, „americanu”. Motivul fiind

Agnita și tenisul de masă

Retrăiesc, nostalgic, momentele de bucurie sufletească de la inaugurarea „sălii” de tenis de masă de la Prut, la sfârșit de august 2011. Împreună cu câțiva pasionați de tenis de masă din oraș am restaurat cele două săli de clasă abandonate în locația de la Prut și, cu sprijinul Consiliului Local și al Primăriei orașului Agnita, am reușit să echipăm „sala” cu o masă nouă. Optimismul nostru debordant a început să „viruseze” tot mai multă lume transformând un vis în realitate. Astfel s-a „născut” CS Agnita-tenis de masă ce număra la acea vreme 16 membri, copii și adulți. Agnițenii aveau, de-acum, posibilitatea să practice sau să învețe gratuit tenisul de masă în mod organizat sub supravegherea și îndrumarea unui instructor sportiv voluntar.

În continuare, din contribuțiile noastre și cu sprijinul Consiliului Local și al Primăriei orașului am reușit să „înzestrăm” permanent baza noastră materială care numără în prezent nouă mese, nouă filee, palete, mingi și un robot de ultima generație. Activitatea secției noastre a căpătat o altă dimensiune începând cu luna mai 2012, când orașul Agnita a organizat primul turneu de tenis de masă înscris în circuitul național AMATUR și, mai ales, din luna iunie 2013, când Agnita a găzduit cea mai importantă competiție națională amatorială destinată copiilor din toată țara, „Turneul Final Amatur pentru copii”.

Spre satisfacția noastră, evenimentul a reprezentat un adevărat succes din toate punctele de vedere: organizatoric, logistic și al participării, fapt evidențiat de către toți participanții și de către conducerea Amatur. Acest lucru ne-a dat încrederea necesară continuării activității și organizării altor turnee la Agnita.

An după an, activitatea secției noastre a devenit tot mai recunoscută datorită rezultatelor remarcabile obținute de sportivii noștri la competițiile regionale sau naționale înscrise sub egida Amatur, cei mai titrați dintre ei fiind: Ana-Maria Oancea - loc I copii - Victoria - 2012, Alex Nechita - loc I copii - Agnita și

Victoria - 2014, Csaba Zedler - loc I Amatur: Victoria, Blaj, Cristur, Sibiu, Mediaș; loc II - Odorhei; Loc III - Cluj - 2012-2014, Dumitru Nicula - campion județean amatori Sibiu - 2014, George Toader - campion județean ONSS - 2015; loc I - Tg Mureș; loc III - Mediaș și Odorhei - 2015

Pe urmele acestor campioni pășesc deja și alți copii, mai mult sau mai puțin talentați, cu același scop ca, prin muncă, ambiție și perseverență să atingă și chiar, de ce nu, să depășească performanțele predecesorilor. Așadar, schimbul de mâine: Valentin Toader, Casian Crișan, Raul Cioca, Arpad Kondort, Maria Ionas, Darius Hotea, Claudiu Gabor; schimbul de poimăine: Cătălin Gabor, Sergiu Cioca, Nicole Dalbea, Izabela Modoi, Andrei Popelca, Emil Basa și Adriana Stoica; și schimbul viitorului: Maria Dalbea, Ianis Zedler și Andreea Popelca! Încurajați și motivați de performanțele colegilor, atrași de frumusețea acestui sport și de atmosfera deosebită care tronează în sala noastră de antrenamente, copii de orice vârstă, școlari sau preșcolari, vor putea oricând să ni se alăture ca să împărtășim împreună tainele și frumusețea acestei discipline sportive. Și, chiar dacă nu toți dintre ei vor reuși să atingă vârfurile înalte ale performanței sportive, noi vom avea deplina satisfacție a educării lor prin sport, asigurându-le permanent un climat relaxant și prietenos, propice sănătății lor fizice și mentale.

Later edit: **Toader George, campion județean 2015**

Sâmbata, 14.11.2015, în cocheta sală de tenis de masă a complexului AriaSports din Sibiu, s-a desfășurat „Campionatul județean de tenis de masă pentru amatori”.

Organizată cu sprijinul DJST Sibiu, competiția a reunit cei mai buni ping-pongști din județ, copii și adulți de toate vârstele înscrși în cele cinci categorii. Spre satisfacția agnițenilor, colegul nostru George Toader a cucerit locul I la categoria Avansați devenind campionul județean pe acest an! **Felicitari George Toader!**

A consemnat Csaba Zedler

acela că în tinerețile sale traversase oceanul cu vaporul pentru a lucra, ani în șir, în înstărita Americă. Așa că n-a mai apucat nici să facă cătanie în armata austro-ungară a împăratului de la Viena și nici să lupte pe front în Primul Război Mondial. Ca urmare, odată revenit acasă, la părinții lui, mai întâi se logodește, apoi, cu dolarii strânși în America cumpără pământ, construiește o casă lângă curtea părintească, după care se cunună la biserică cu Maria și împreună își fac o gospodărie bine rânduită.

Laudă trudei dascălului-învățător

Și pentru că, în mare, cam aceste întâmplări îmi readuc în minte și în suflet nostalgice amintiri, revin la drumurile către școală și înapoi spre casă. După ce eram „deșertați” în fața școlii și primeam avertismentul poruncitor „Copii, fiți cuminți, silitori la învățătură și la ascultare!”, „înșoțitorul” ne urmărea cu privirea până când se închidea ușa mare de la intare în spatele ultimului dintre noi. Numai după aceea „cărușul de serviciu” începea să treacă pe la casa fiecărui „abonat” și lăsa sticlele pline cu lapte. Dacă se întâmpla ca familia să nu fie acasă găsea poarta descuiată, iar în fața ușii stăteau sticlele goale, bine spălate și cu eticheta scrisă pe ele; alături erau banii, „pitiți” între nodurile unei bătrămuțe (batiste) curate. Ba mai mult: de fiecare dată, în joia săptămânii, ici-colo dădea și peste un bilețel prin care „abonatul la lapte” solicita, pentru sămbătă dimineața, o cană cu smântână sau una cu miere de albine; cinci-zece ouă de găină sau de rață; o legătură-două de morcov și pătrunjel; câteva kilograme de cartofi sau de mere și pere; o pâine bine frământată și dospită, în amestec cu cartofi fierți, coaptă pe vatră și bătută de coajă; un litru-doi de vin sau o glăjuță cu țuică, afinată sau zmeurată. Iar sâracă bunica, împreună cu fetele și nurorile sale, se așterneau la treabă pentru ca sămbăta, în zori, totul să fie gata pregătit de drum la oraș, cale de cinci kilometri. La dus, numai coborând dealul, cu una dintre roțile din spate ale căruței împiedecată cu lanț la o spiță; iar la întoarcere, urcând pieptiș drumul de tară, în gâfăit și puțit obositor și înșpanat al calului până aproape de „Pădurea Dancu”, locul maialurilor săsești. Iarna, după primele ninsori, locul căruței îl lua sania cu zurgălăi, unde toți stam înveliți în pățuri și cojoace din lână. Și cât de frumos și de odihnitor mai era atunci drumul, dus-întors, de acasă la școală și invers, de la școală acasă! În total 10 kilometri de dealuri și pășuni înălbite de zăpezi curate, văi și derdelușuri înghețate, „oameni de zapadă” cu tăciuni negri în loc de ochi, cu o felie de măr în loc de gură, cu morcovii roșii în loc de nas, cu măturaoie de grajd rupte și îmbălegate în loc de mâini și crătițe sau oale găurite în loc de căciuli! Și în vreme ce făceam toate aceste copilării repetam colindele Crăciunului și Bobotezei.

Și uite așa, de fiecare dată, până ce „birjarul” nostru mai făcea și câteva cumpărături prin boldele Agnitei, se apropia orele amiezii, moment în care clopotul imensului Ceas de pe turnul bătrânei Biserici Evanghelice a sașilor vestea ora 12, iar cel micuț de tot, al școlii noastre, anunța încheierea cursurilor pentru elevii claselor primare. Atunci, rând pe rând ne strângeam și noi, toți la un loc, adică cei care eram numiți „micii învățăcei de la feștăla lămpilor și lămpășurilor”, „Casei de pe Dealul Hevăzului”. Norocul nostru era că învățam carte, lucru de mână și grădinarit, muzică și bună purtare, cu doi vestiți și mult stimați dascăli: încântătorul învățător Nicolae Nițescu (tatăl lui Doru, profesorul de muzică și actualul dirijor al corului bisericesc), precum și mai tânărul său coleg, exigentul, severul și omenosul Ioan Holgera, tatăl lui „Puiu Malagamba”, absolvent al Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, dar care mereu amăna să se „preoțească” cu adevărat. De ce? Niciodată n-am știut. Doar auzisem că deseori îl sfădeau părinții și soră-sa, Pușa. Motivele erau multe: că-i prea plăceau fetele frumoase, dansul „Malagamba” și petrecerile cu prietenii, înveselite de țuici, mâncăruri și vinuri alese, încheiate, târziu în noapte, cu jocuri de cărți, când de poker, când de „filcăi” sau „21”.

Deseori stau și mă întreb: Ști-vor, oare, acești doi buni dascăli, de-acolo de sus de tot, din Ceruri, că unul dintre mulții lor elevi, nici cel mai bun la învățătură și nici cel mai cuminț, își aduce aminte cu respect și dragoste, atât în scrisuri de gazetă, cât și în vorbiri radiofonice, de frumosul lor chip și nume, și că le mulțumește din suflet că l-au răbdat și învățat, să scrie, cât de cât, mai întâi cu stilul pe tăbliță, iar mai apoi „cu țărzu pe hârtie”?

Sibiu, duminică, 22 nov. 2015

Ioan Vulcan-Agnițeanul (ioan.vulcan@yahoo.ro)

De la Poliție ...

La mulți ani tuturor românilor ! ...

... vă urează polițiștii de pe
Valea Hirtibaciului
cu ocazia zilei de 1
Decembrie, ziua națională a
României

În ultima perioadă, datorită unor accidente ce au avut loc pe drumurile publice, au fost intensificate activitățile de prevenire a încălcării legislației cu privire la circulația pe drumurile publice prin efectuarea de filtre și controale în trafic. Acestea au fost efectuate de polițiștii de la formațiunea de poliție rutieră împreună cu colegii lor de la formațiunea de ordine publică sau de la posturile de poliție comunale.

Cel mai recent dintre accidentele la care facem referire este cel care a avut loc la Nocrich unde M.N.L. de 51 de ani din Sibiu, în timp ce conducea autoturismul proprietate personală, datorită întunericii a lovit două căruțe care se deplasau neșemnalizate pe DJ106. Spre ușurarea celor din căruțe, precum și a șoferului, accidentul s-a soldat doar cu o victimă care nu a prezentat decât răni și contuzii minore.

Ca urmare a controalelor la care am făcut referire au fost depistați în trafic, la Agnita, șoferi care au condus tractoare neînmatriculate sau neînregistrate, unele având și remorcă atașată. În unele cazuri conducătorii auto nu aveau permis de conducere sau aveau permisul de conducere suspendat, neavând deci dreptul de a conduce autovehicule pe drumurile publice.

Tot pe raza orașului Agnita a fost depistată o persoană care conducea un autoturism, marca Audi înmatriculat în Austria, fără să fi avut permis de conducere; precum o persoană cu domiciliul în județul Mureș care conducea o autoutilitară cu numere de Ungaria, radiată din circulație de autoritățile din Ungaria de la începutul anului 2014.

Luna ce a trecut a marcat Agnita, Chirpăr și Brădeni de o serie de spargeri de magazine din care au fost sustrate mărfuri în valoare de aproape 10 000 lei. Magazinele vizate fie nu aveau sisteme de siguranță și/sau alarmare, fie aceste sisteme nu erau funcționale, deși legislația cu privire la obligațiile persoanelor deținătoare de societăți comerciale este foarte clară.

Tot la capitolul activități preventive notăm și controalele privind tăierea ilegală de arbori. În urma unui astfel de control au fost depistați B.I.T. din Nocrich și A.T.V. din Vurpăr, ambii de 17 ani, care aveau într-un atelaj hipo o cantitate de arbori de stejar pentru care nu aveau documente de proveniență.

Din nefericire, în perioada ce a trecut, Chirpărul a fost "gazda" a două altercații. Una dintre ele l-a avut ca protagonist pe B.D.G. de 26 de ani pe de o parte, și F.O.C. de 26 de ani împreună cu B.M. de 26 de ani pe de alta. BDG i-a invitat pe ceilalți doi la un păhărel la domiciliul său dar, după o vreme, aflați în stare de ebrietate, oaspeții au început să adreseze injurii gazdei și soției acesteia. Au fost poftiți să plece. Au revenit însă după ceva timp având asupra lor niște pari. În altercația ce a urmat B.D.G. a reușit să pună mâna pe unul dintre parii atacatorilor și cu acesta l-a lovit în cap pe F.O.C. Victima a avut nevoie de internare și operație în regim de urgență. Cea de a doua altercație a avut loc, bineînțeles, tot pe fondul consumului de alcool. B.I.D. de 45 de ani din Chirpăr, amețit de aburii alcoolului a adresat injurii și cuvinte urâte unui grup de trei persoane. În urma răspunsului violent al acestora B.I.D. s-a ales cu un traumatism cranio-cerebral acut închis.

La capitolul "diverse" notăm incidentul tehnic în care C. A. din Agnita, în timp ce efectua activități de sudare la o instalație de gaz, a suferit arsuri la nivelul feței datorită exploziei unei pungi de gaz aflate în țevă; precum notăm și accidentul în care un copil din Hosman, aflat nesupravegheat la joacă în curtea fostului C.A.P., a lovit poarta gardului împrejmuit, o poartă metalică, veche și în stare avansată de coroziune, care s-a răsturnat peste el. Din fericire rănilor copilului au fost minore.

Din nefericire accidentul suferit de Tobias Mariana de 61 de ani din Bruiu i-a fost fatal. Aceasta se afla de ceva vreme pe lista persoanelor dispărute, fiind plecată voluntar de acasă într-o direcție necunoscută. Cooperarea dintre lucrătorii posturilor de poliție din Bruiu și din Viștea, județul Brașov, a dus la constatarea că victima necunoscută a unui accident de tren de pe raza comunei Viștea este persoana dispărută de la domiciliul său din Bruiu.

Chiar dacă luna ce a trecut a fost marcată de evenimente diverse, polițiștii de pe Valea Hirtibaciului au fost mereu la datorie și au dovedit că sunt, ca întotdeauna ...

... **Mereu alături de dumneavoastră !**

SIBIUL, BENEFICIAR AL TURISMULUI PE VALEA HÂRTIBACIULUI

Sibiul este un oraș frumos așezat în inima țării, în sudul Transilvaniei. Cu arhitectura sa uimitoare, centrul istoric și muzeele care te inspiră, bisericile sale elegante și cu o bucătărie internațională, este un exemplu remarcabil de ceea ce are România de oferit.

În 2007 Sibiu a fost Capitala Culturală a Europei. A fost cel mai important eveniment cultural din istoria orașului și un număr mare de turiști, atât din țară cât și din străinătate, au fost prezenți. Dar trebuie să continuăm să-l promovăm.

Pentru asta, se întrevide o oportunitate, o șansă de a revigora, la un cost foarte mic, un tip de atracție care devine din ce în ce mai popular în întreaga Europă: calea ferată îngustă Sibiu – Agnita. Aceasta lega odată satele de pe Valea Hârtibaciului cu orașul Sibiu și acum ar putea fi redată circulației. Rămășișă aproape intactă, este un monument național și este un simbol iconic al patrimoniului Căilor Ferate din România.

În întreaga Europă sunt mulți turiști entuziasmați de o plimbare cu trenul cu locomotivă cu abur și aduc multe beneficii hotelurilor, restaurantelor și magazinelor locale. În Marea Britanie, în prezent, căile ferate turistice aduc economiei naționale mai mult de 390 milioane de lire.

Turiștii cheltuie bani! Calea ferată oferă un mod ideal de a face acest lucru. Linia reînviată ar putea oferi și o legătură între satele mici, necunoscute, de pe Valea Hârtibaciului, o sursă potențială de venituri care ar îmbunătăți ofertele turistice. Un grup de voluntari din Marea Britanie, dornici de a ajuta, au venit în zonă timp de cinci ani, aducând câte puțin venit de fiecare dată comunităților locale, dar cel mai important, au devenit promotorii noștri în țara lor și nu numai. Ca urmare, partenerii noștri de la celebra cale ferată Festiniog organizează acum excursii la Sibiu pentru a vedea calea ferată și se bucură de o plimbare cu drezinele la Cornățel, iar acesta este doar începutul.

Sibiul este baza de la care turiștii pot explora satele, valea, să se bucure de cultură și istorie, de bisericile lor fortificate. Și ce modalitate mai bună de a ajunge aici decât cu trenul cu abur? Se vor bucura de frumusețea liniștită a satelor din Transilvania de la fereastra unui vagon, și vor vedea satele frumoase, înșirate ca bijuteriile pe acest colier numit Valea Hârtibaciului.

Se pot opri la una din halte și porni pe jos prin sat, sau poate la plimbare cu o căruță trasă de cai, pentru a cumpăra bunuri locale, cum ar fi miere, brânză și unt sau pentru a vizita brutăria (precum cea din Hosman), pentru a vorbi cu sătenii, pentru a vizita bisericile fortificate. Magazine care să vândă suveniruri realizate local ar putea fi înființate, sau o cafenea în apropierea stației pentru a răspunde nevoilor turiștilor. Oportunitățile de a crește veniturile sunt nelimitate odată ce

turiștii au un motiv, și un mijloc, pentru a vizita valea și satele sale. De ce nu ar putea merge?

Căile ferate de patrimoniu din Marea Britanie sunt în mare parte conduse de entuziaști, care sunt bucuroși să-și ofere serviciile lor, ca voluntari, pentru păstrarea liniilor ferate locale. În multe cazuri, aceștia vor angaja personal profesionist pentru a conduce trenurile. Voluntariatul este încă un concept nou în România, dar, în cazul mocăniței Sibiu - Agnita deja există un grup de entuziaști britanici cu experiență, unii dintre ei ingineri feroviari, care i-au ajutat cu plăcere pe voluntarii locali ai Mocăniței Sibiu - Agnita în demersurile lor de până acum.

Faptul că șinele și infrastructura sunt încă acolo, intacte, reprezintă o mare oportunitate. În cazul celor mai multe căi ferate de patrimoniu din Marea Britanie șinele originale au fost de mult timp ridicate și era necesară o reconstrucție totală, dar în cazul căii ferate Sibiu – Agnita este relativ ușor, aproape totul

este încă acolo, la fel cum a fost atunci când linia s-a închis în 2001. Proiectul a avut parte de o importantă promovare în presa din țară.

Proiectul are nevoie și merită sprijinul autorităților locale. Acesta nu va fi niciodată o mină de aur, dar va aduce o contribuție semnificativă la economia locală. Restaurarea căii ferate Sibiu - Agnita va îmbunătăți profilul regiunii în Marea Britanie și va fi un pas mare înainte pentru România și pentru Transilvania.

Deci, ca rezumat, Sibiu are nevoie de patrimoniul său feroviar deoarece: Va atrage turiști, poate fi adăugat la portofoliul ofertelor turistice din Sibiu, va aduce turiști și bani regiunilor mai sărace de pe Valea Hârtibaciului, se va conserva o cale ferată istorică, o parte esențială a patrimoniului național feroviar din România și care este acum un monument istoric, va atrage fonduri ale Uniunii Europene, va crește popularitatea Sibiului în Marea Britanie fiind considerat unul dintre orașele cele mai uimitoare din România.

Uniunea Europeană susține îmbunătățirea relațiilor dintre țările membre, și ce modalitate mai bună de a realiza acest lucru între Marea Britanie și România decât lucrând împreună. Fiecare țară poate aduce un plus de valoare prin aptitudinile sale pentru a repune în circulație una din celebrele linii de cale ferată cu ecartament îngust din România și de a salva acest patrimoniu feroviar pentru posteritate.

Marea Britanie, are sprijinul ambasadorului britanic, este susținută de Federația Europeană a Căilor Ferate Turistice și Muzeelor Feroviare Fedecrail care vor avea întâlnirea din semestrul acesta în Sibiu și al cărui președinte s-a întâlnit recent cu ministrul român al transporturilor pentru a discuta despre proiect. De asemenea, calea ferată Sibiu Agnita este cea mai prioritară linie turistică în planul de 15 ani al Guvernului Român.

Prieteni mocăniței.

ȘI TOTUȘI – MOCĂNIȚA

Un studiu recent, privind destinațiile turistice, releva faptul că Transilvania se află printre cele mai interesante din Europa, datorită atât patrimoniului natural existent dar mai ales al celui cultural, material și imaterial, realizat de-a lungul veacurilor de locuitorii acestei zone.

Faptul se datorează mai puțin activităților agențiilor de turism din România, cât mai ales a vizitelor făcute de turiștii străini, mai ales englezi printre care și prințul Charles. Aceștia au descoperit o lume mirifică pe care tehnologia modernă și relațiile interumane nu au distrus-o, o lume cu biserici cetății seculare, cu un tezaur etnofolcloric autentic, cu dealuri și păduri în care trăiesc multe specii de animale și păsări, pe cale de dispariție în alte zone ale Europei.

În marea salbă de destinații turistice transilvănene, Valea Hârtibaciului are toate șansele să devină una din bijuteriile valoroase ale acestei zone. Este, după Delta Dunării, ca întindere, a doua mare zonă de protecție a păsărilor, cu 41 de specii de păsări protejate de legile Uniunii Europene. De-a lungul Văii, de la Sibiu până la Bărcuț, se înalță semețele cetăți săsești iar lângă ele bisericile românești cu minunate picturi în stil bizantin. Satele au păstrat arhitectura veche și se mai pot găsi și revitalizeza obiceiuri folclorice tradiționale.

Pentru păstrarea și promovarea acestui patrimoniu au luat ființă mai multe asociații și fundații, în al cărui statut sunt prevăzute explicit realizarea celor două deziderate. În asociațiile Valea Hârtibaciului, Mihai Eminescu Trust, Monumentum, Prietenii Mocăniței, Milvus, Hosman Durabil, August Treboniu Laurian, Mioritics, TransilvaNet, Colinele Transilvaniei, ADI Mocănița, WWF, GAL Microregiunea Hârtibaciu, activează oameni cu spirit și inimă mare, dispuși să-și sacrifice timpul și banii pentru a salva și a pune în valoare tezaurul acestei zone.

Dar piatra prețioasă a acestei bijuterii turistice stă ascunsă în bălăriile și arbuștii care nu se sfiesc s-o acopere. Ea ar trebui să strălucească și să pună în valoare celelalte obiective turistice, nu să stea acoperită de rugină și de vegetație.

ESTE VORBA DE MOCĂNIȚA

O mulțime de oameni acționează cum pot, pentru ca aceasta să fie pusă în valoare pentru a da la rândul ei valoare zonei pe care o străbate. Prietenii Mocăniței se străduiesc s-o țină în viață, prietenii Prietenilor Mocăniței îi încurajează și îi ajută cum pot. Cei mai de nădejde sunt niște oameni minunați din Anglia care vin și transpiră alături de ei cu speranța că odată, această bijuterie va fi podoaba unui patrimoniu turistic deosebit. Inclusiv ambasadorul Marii Britanii în România, Paul Brummell s-a implicat în acțiunea de salvare a Mocăniței Hârtibăcene.

Numai cei care pot să facă ceva concret, nu fac nimic.

S-au făcut apeluri la Consiliul Județean Sibiu, la președintele acestuia Ioan Cindrea, la cei 5 consilierii de pe Valea Hârtibaciului, Bologa Ilie Maria, Boltress Reinhardt, Cioca Lucian, Terea Ioan, Tiriba Aurel și totul în zadar. Cei aleși în instituția care poate să aducă linia ferată în proprietatea Văii Hârtibaciului, nu vor sau nu pot trece peste marele funcționar care conduce de fapt Consiliul Județean.

Speranțele se amână pentru anul 2016 când, tragem nădejde, că alegerile ne vor aduce persoane mai dispuse și mai competente să rezolve această problemă vitală pentru o zonă săracă economic dar cu un potențial turistic deosebit, nevalorificat suficient.

Ar fi păcat ca eforturile atâtor oameni, inclusiv pensionari englezi, să nu se materializeze din cauza nepăsării ori neputinței politicienilor.

I. Bârsan

PODIȘUL HÂRTIBACIULUI devine ARIE PROTEJATĂ și DESTINAȚIE ECO-TURISTICĂ

Nicoleta IONIȚĂ

Podișul Hârtibaciului – delimitat la nord de Târnava Mare și la sud de Olt - va deveni *arie protejată*. Această calitate presupune respectarea unui cadru legal specific privind conservarea patrimoniului natural și al celui construit.

Un al doilea demers major, aflat în derulare, îl reprezintă trecerea Podișului Hârtibaciului, unde se concentrează patrimoniul sașilor, la statutul de *destinație eco-turistică* recunoscută de Ministerul Turismului sub numele de „Colinele Transilvaniei”.

În acest moment, doar două zone din România dețin acest statut, acordat de Autoritatea Națională pentru Turism: Zărnești (județul Brașov) și Mara – Cosău -Creasta Cocosului (județul Maramureș).

Potrivit pressone.ro, ambele proiecte - *arie protejată și destinația eco-turistică* - sunt derulate de organizația non-guvernamentală WWF România. Demn de precizat, în Podișul Hârtibaciului este implementat în prezent, un proiect în valoare de peste 12,6 milioane de lei,

cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională, prin Programul Operațional de Mediu.

Alături de WWF România, în acest proiect sunt implicate fundațiile Adept și „Mihai Eminescu Trust”, ambele apropiate de Prințul Charles.

Pitoreașca zonă se întinde pe o suprafață de 267.438 hectare și are circa 90.000 locuitori, în 44 de comune.

Cele mai frumoase locuri de aici în care istoria, legendele și tradițiile săsești și nu numai fac casă bună sunt BIERTAN, AGNITA, NOCRICH, VURPĂR, ROȘIA, HOSMAN, MARPOD, IACOBENI, ALȚĂNA- unde se află **cea mai veche casă construită într-un sat din România – o casă din 1508.**

De altfel tot ce se întâmplă frumos pe Valea Hârtibaciului (și nu numai) este mulțumită mai ales proiectelor de amploare lansate de ONG-urile interesate de zona săsească. Acest fenomen îl care ca principal catalizator extern și... „ambasador” cu inima și cu fapta pe Alțeta Sa Regală, Prințul Charles al Marii Britanii.

Colegiul Tehnic „A. T Laurian” Agnita - activități extra școlare organizate în cadrul Olimpiadelor Kaufland. Impresii ale elevilor

(urmăre din pag. 1)

Țerbea Maria:

„Am participat la un proiect foarte interesant și educativ. M-am bucurat că am reușit să ajutăm mediul înconjurător prin activități de ecologizare, că am avut ocazia să învăț lucruri frumoase de la profesori. Am învățat să fim mai buni și mai grijulii cu mama natură, că și ea are, la rândul ei grijă de noi, oferindu-ne aerul, verdețea și frumusețea peisajelor. Am văzut,

În salina Turda

în excursia organizată în 8 noiembrie, impresionantul Muzeu al Unirii din Alba Iulia și Cetatea unde am aflat lucruri interesante de la doamna profesoară de istorie Gabriela Făfăneacă. Am primit informații utile despre calculatoare de la domnul profesor Vecerzan Florin. Am creat și am recitat poezii dedicate toamnei, dar am organizat și o expoziție de desene, *Fascinația toamnei*, alături de doamna dirigintă Lorinczi Maria-Daniela. Am învățat să reciclăm cu ajutorul domnului profesor Mareș Nicolae și am fost informați despre importanța rutieră de către reprezentantul Poliției din orașul Agnita. Ne-am bucurat, împreună, de activități pe cinste!”

Muntean Georgiana:

„Activitățile la care am participat (și nu au fost puține!) ne-au făcut mai responsabili, ne-au unit într-o echipă mare a școlii, bine consolidată. Activitățile ne-au ajutat să

comunicăm mai ușor dar au fost și recreative, distractive.”

Feldara Ștefania:

„Participarea la activitățile din cadrul acestui proiect ne-a unit, ne-a ajutat să colaborăm, să fim mai buni unii cu alții. Am realizat că, unindu-ne forțele, dăm dovadă de curaj, de bunătate și de respect față de noi toți. În excursia organizată în Orașul Unirii, Alba Iulia, și la Salina Turda, am vizitat locuri deosebite și, cu toate că în

participante la proiect, peste 1000 de școli din toată țara!”

Dusleag Alexandra:

„Activitățile pe care le-am pus în practică ne-au fost de folos, ajutându-ne să fim mai uniți, să practicăm mai multe activități și să lucrăm în echipă. Una dintre activități a fost „Pachețelul sănătos”. Această activitate mi-a plăcut cel mai mult deoarece s-a ținut în fiecare pauză timp de o săptămână, pauza fiind de 20 minute. Olimpiadele Kaufland înseamnă pentru mine experiențe frumoase.”

Cristina Cîmpu:

„Proiectul a fost o idee genială. Ne-a ajutat să ne dezvoltăm capacitățile, să colaborăm unii cu ceilalți, să ne sprijinim și să ne oferim ajutor unul celuilalt. În cadrul acestui proiect am învățat multe lucruri noi și sperăm ca totul să se repete. Aceste lucruri au fost făcute pentru binele nostru și pentru a avea experiențe noi și folositoare.”

Sas Darius:

„Din punctul meu de vedere, Olimpiadele Kaufland au avut un impact pozitiv asupra noastră, a elevilor, deoarece ne-au ajutat la perfecționarea spiritului de echipă, cât și la perfecționarea abilităților practice. De asemenea, am reușit să ne cunoaștem mai bine, să strângem legătura dintre noi, cât

La Alba Iulia

găsit interesantă activitatea de educație rutieră susținută de reprezentatul Poliției Agnita. Doresc tuturor putere de muncă și succes tuturor școlilor

și să învățăm să acordăm ajutor la nevoie.”

Aldea Cătălin:

„În opinia mea, Olimpiadele Kaufland ne-au dezvoltat abilitățile teoretice și practice prin confecționarea a diferite obiecte. În ciuda tensiunii din timpul proiectelor, am reușit totuși să ne și distrăm. În timp ce lucram la confecționarea obiectelor, am destins atmosfera cu muzică și voie bună. De fiecare proiect ne-am bucurat, indiferent dacă am reușit sau dacă am eșuat, deoarece într-un final l-am terminat și toate s-au terminat cu bine. De aceea pot spune că Olimpiadele Kaufland au avut un efect pozitiv asupra elevilor deoarece le-au dezvoltat diferite calități.”

Andreea Banu:

„În opinia mea, activitățile au avut un rol foarte important, deoarece ne-au ajutat să ne

Pachețelul sănătos

Olimpiadele Kaufland au ajuns anul acesta și la Agnita

Ca în fiecare an, nouă, Colegiului Tehnic „A. T. Laurian”, din Agnita, ne place să ne implicăm în activități educative din diferite domenii. De aceea anul acesta ne-am înscris la un program național care implică 106 activități din patru domenii educative: mediu, sport și sănătate, creativitate și tradiții, știință, cultură, educație: „Olimpiadele Kaufland”.

Acest program a început în 15 septembrie și se va încheia în 29 februarie, timp în care școala noastră desfășoară o serie de activități foarte atractive, în care vor fi implicați aproape toți elevii colegiului și bineînțeles, dascălii acestora. La aceste activități au fost invitate și persoane externe, cu experiență în diferite domenii. Au fost astfel implicate în activitățile legate de mediu, SC Eco Valea Hârtibaciului, care ne-a ajutat cu transportarea materialelor adunate în vederea reciclării. Ni s-a permis de asemenea să vizităm Stația de Sortare, de pe strada Bisericii. La aceste proiecte de mediu elevii au fost foarte receptivi și au dat dovadă de un mult spirit civic.

Tot la domeniu mediului, elevii colegiului au realizat căsuțe de păsări pe care tot ei le-au amplasat în curtea școlii. La această activitate au participat mai mult elevii din clasele mari

Am învățat de asemenea, că reciclarea începe de la noi din școală, că trebuie să protejăm resursele planetei, activități foarte atractive la care elevii au participat cu mult entuziasm.

implicăm în foarte multe proiecte sau programe distractive. Datorită lor am comunicat mai mult între noi, ne-am cunoscut și am lucrat împreună, în echipă, iar acest lucru ne-a unit foarte mult. Activitatea care mi-a plăcut cel mai mult a fost „Pachețelul sănătos”. Mi-ar plăcea să continuăm această activitate și să venim cu noi rețete! Aceste activități parcurse împreună vor deveni amintiri frumoase și de neuitat, doar datorită Olimpiadelor Kaufland!”

Raluca Novac:

„Activitățile ne-au învățat să comunicăm mai mult, să ne ajutăm reciproc, să împărțim, să cunoaștem mai multe informații unul despre celălalt. Acestea au jucat un rol important în viața noastră deoarece ne-au ajutat să redescoperim lucruri prețioase și să ne dezvoltăm capacitățile!”

Și la domeniul sport și sănătate activitățile au fost variate iar numărul de elevi participanți, foarte mare. Au avut loc competiții sportive de handbal, fotbal, tenis de masă. Am avut invitați externi care le-au făcut elevilor noștri frumoase demonstrații la care au participat cu o deosebită plăcere: dl. Cristea Radu - demonstrație de karate, dna. Timar Doina - a ținut atractive ore de

fitness, iar dna. Zavrăgiu Mihaela - o demonstrație de joc de handbal. În continuare elevii au învățat că sportul este strâns legat de alimentație, astfel au fost organizate diverse activități: pachețelul sănătos, cumpărături inteligente, stil de viață activ, dar au învățat și să-și întrețină dantura. Astfel, l-am avut ca invitat pe dr. Câmpu Cosmin și am făcut o vizită la clinica Paltinu unde copiii au văzut cum funcționează un cabinet stomatologic.

Activitățile olimpiadei nu s-au oprit aici, ele au continuat cu cele legate de creativitate și tradiții. Au fost organizate expoziții, recitări de poezie la care elevii s-au întrecut pe ei înșiși

Au mai fost prezentate activități de parada modei, la care au participat atât elevi de la gimnaziu cât și de la liceu. Rezultatele au fost uimitoare. Elevii au dat dovadă de multă imaginație. Au pășit apoi și în lumea teatrului, unde s-au transpus în diverse personaje, care mai de care mai amuzante și mai atractive.

La domeniul de creativitate, cel mai vast și cu foarte multe activități, copiii au fost la înălțime. Au dovedit multă inventivitate și au creat o mare diversitate de machete din toate domeniile.

Apoi am mai avut invitați de la Poliția Agnita care ne-au purtat prin trafic, de la Smurd care au făcut demonstrații de acordare a primului ajutor iar cei din domeniul bancar ne-au făcut dezvăluiri din atmosfera financiară.

S-au realizat de asemenea vizite informative la diferite instituții din Agnita dar și vizite culturale în Alba Iulia și în împrejurimi.

Și asta nu a fost tot, programul este de abia la jumătate de aceea noi vom mai munci la acest proiect și după sărbători, cu speranța că vom câștiga unul din cele 103 premii.

La încheiere, eu, Dana Zgabercea, coordonator al acestui program din cadrul instituției noastre felicităm elevii pentru munca depusă și îi aștept în continuare să se implice la fel de mult și de intens.

Succes!

Prof. Dana Zgabercea

ORTODOXIA PE VALEA HÂRTIBACIULUI

FOAIE EDITATĂ DE PROTOPOPLĂTUL ORTODOX AĞNITĂ ANUL VII, NR. 87, NOIEMBRIE 2015

„Lumina lui Hristos luminează tuturor!” (Liturghia Darurilor)

„Apare cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit dr. Laurențiu Streza”

SFÂNTUL IERARH ANDREI ȘAGUNA

Andrei Șaguna a fost unul dintre cei mai mari ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania, în decursul secolului al XIX-lea. În ziua de 21 iunie 2011, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat canonizarea Sa la data de 30 noiembrie.

Sfântul Andrei Șaguna (1808-1873)

Anastasiu Șaguna s-a născut la 20 decembrie 1808, în localitatea Mișcolț, în nord-estul Ungariei, din negustorii aromâni Naum și Anastasia. După ce a terminat Școala greco-valahă din localitatea natală, tânărul va urma studii de Drept și Filosofie, la Budapesta. În cele din urmă, tânărul studios va urma și cursurile de Teologie Ortodoxă, în orașul Vârșeț. La insistența arhiepiscopului romano-catolic Ștefan Fischer, tatăl viitorului mitropolit, rămânând falit, a trecut la catolicism, împreună cu toată familia, precum era legea pe atunci. Aceeași lege însă prevedea ca, la vârsta de 18 ani, copiii se puteau întoarce la religia natală. Astfel, la vârsta de 18 ani, toți cei trei copii ai familiei Șaguna s-au întors la dreapta credință ortodoxă.

În anul 1832, la vârsta de numai 24 de ani, Anastasiu Șaguna se va așeza la Mănăstirea sârbească Hopovo, unde se va nevoi, ca frate, vreme de un an. Mai apoi, în ziua de 12 octombrie 1833, el este tuns în monahism, la Mitropolia din Carlovit, primind numele Andrei. În

scurt timp, monahul Andrei Șaguna va fi hirotonit ierodiacon și ieromonah. Vreme de 13 ani, el va sluji cu multă râvnă în Biserica Ortodoxă a Serbiei. Nu după multă vreme, el va fi hirotesit protosinghel și arhimandrit, în semn de recunoștință pentru vrednicia lui slujire în cadrul Bisericii Ortodoxe Sârbe.

În anul 1842, ieromonahul Andrei Șaguna este numit profesor la Seminarul Teologic Ortodox din Vârșeț, iar mai apoi este numit egumen, la mănăstirile ortodoxe sârbești Iazac, Besenovo, Hopovo și Kovil.

În anul 1846, după moartea episcopului Vasile Moga, primul episcop român din Sibiu, arhimandritul Andrei Șaguna este numit vicar-general al Episcopiei din Sibiu. Mitropolitul ortodox sârb Iosif Raiacici este cel care l-a instalat în funcție, hirotonia într-un arhiereu a părintelui Șaguna fiind săvârșită tot de acesta, în Catedrala din Carlovit, în anul 1848.

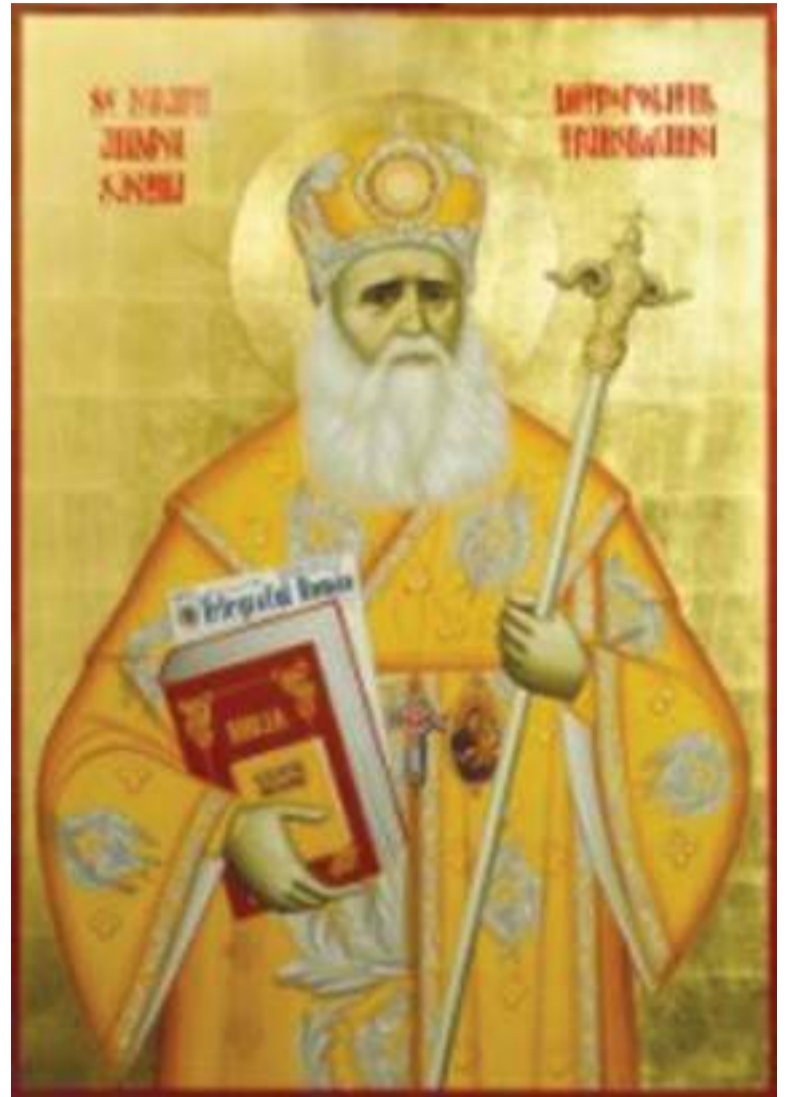
Episcopul Andrei Șaguna s-a implicat cu toată puterea în mișcarea revoluționară a românilor transilvăneni, fiind co-preedinte al Adunării Naționale de la Blaj, din 3/15 - 5/17 mai 1848. Adunarea Națională, formulând un document cu 16 revendicări politico-naționale, la ales pe episcop ca delegat de seamă, în fruntea unei comisii, spre a duce tratative cu împăratul, la Viena.

Mitropolia din Sibiu fusese desființată în anul 1701, aici rămânând numai o Episcopie. Datorită personalității de seamă a noului ierarh din Sibiu, în ziua de 24 decembrie 1864, Episcopia din Sibiu este ridicată pentru a doua oară la rangul de Mitropolie, având autonomie proprie, desprinzându-se de Mitropolia ortodoxă sârbă din Carlovit.

Tot în anul 1864, după 16 ani de rodnică activitate bisericească, culturală și națională, episcopul Andrei Șaguna este numit mitropolit al Ardealului. În acea vreme, slujbele arhieresti erau săvârșite în Biserica Grecească din Sibiu, aflată atunci pe locul actualii catedrale. Deși mitropolitul nu a reușit să ridice o catedrală în Sibiu, el a izbutit însă să cumpere actuala Reședința Mitropolitană, precum și câteva clădiri din centrul orașului.

În ziua de 28 iunie 1873, vrednicul Mitropolit Andrei Șaguna adoarme în Domnul, fiind îngropat, în chip smerit, lângă Biserica Sfânta Treime, din comuna Rășinari, județul Sibiu, precum a lăsat scris în testament. Slujba de înmormântare a fost săvârșită de un singur preot, precum și-a dorit, și anume de ieromonahul Gherman Bogdan, duhovnicul său.

Șaguna a rămas în amintirea poporului ca un om al rugăciunii și al faptei, fiind tot timpul prezent la sfintele slujbe și în mijlocul credincioșilor. La scurtă vreme după

trecerea la cele veșnice a mitropolitului, în jurul său a luat naștere un adevărat cult popular. Astfel, în multe case creștinești din Ardeal, chipul Mitropolitului Șaguna

era așezat lângă icoane, el fiind văzut ca cel care a contribuit decisiv la renașterea vieții nașionale, politice, culturale și spirituale a românilor transilvăneni.

Andrei Șaguna, cărturarul cu viața sfântă

Andrei Șaguna a arătat o mare grijă pentru bunul mers al școlilor de la sate, o parte înființate chiar de el, precum și pentru Institutul Teologic din Sibiu. De asemenea, ierarhul s-a ocupat și de organizarea învățământului ortodox românesc de toate gradele din Transilvania. Sub îndrumarea lui s-au înființat aproape 800 de școli în Arhiepiscopia Sibiului, toate îndrumate de Biserica Ortodoxă. Ierarhul a tipărit mai multe manuale școlare, cerând profesorilor de seamă să scrie și ei manuale, pentru disciplinele lor, spre a fi tipărite.

Pentru ajutorarea celor fără resurse materiale, episcopul a înființat la arhiepiscopie mai multe fundații, din care se acordau burse. Sunt renumite bursele Emanuil Gojdu, datorite de un avocat aromân din Budapesta.

Andrei Șaguna a înființat tipografia eparhială din Sibiu, aici tipărindu-se, numai în vremea lui, peste două sute de lucrări, precum și ziarul "Telegraful Român", care va apărea neîntrerupt, încă din ziua de 3 ianuarie 1883. În anul 1852, la această tipografie va lua naștere și calendarul bisericesc, în forma de agenda, care se va tipări până astăzi.

În anul 1868, pentru buna organizare a Bisericii Ortodoxe din Transilvania, mitropolitul a întocmit un renumit Statut Organic de Funcționare. De asemenea, el este și autorul câtorva lucrări de teologie. Tot el contribuie semnificativ și la înființarea Asociației Astra, pentru literatură și cultură națională, în anul 1861.

**Pr. Rebegeț Marius
Parohia Ruja**

Închinarea plăcută lui Dumnezeu

- semnificația și mijloacele ei de exprimare

„Să nu puneți mădularele voastre ca arme ale nedreptății în slujba păcatului, ci dați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu,.... dând lui Dumnezeu mădularele voastre, ca pe niște arme ale dreptății lui Dumnezeu”. (Romani 6.13)

Esența închinării este renunțarea.

Renunțarea este un cuvânt neobișnuit, neplăcut la fel ca și cuvântul supunere. Aceasta implică pierdere și nimeni nu vrea să piardă. Renunțarea evocă imagini neplăcute de acceptare a pierderii în luptă, a renunțării la terminarea unui joc, ori cedarea în fața unui oponent puternic. Cuvântul renunțare, predare sau capitulare e folosit cel mai mult în context negativ. Criminalii prinși capitulează în fața autorităților.

În cultura plină de competiție de astăzi noi gândim că niciodată nu vom da înapoi și niciodată nu vom ceda – deci nu auzim prea mult despre renunțare. Dacă câștigi, asta e totul, renunțarea nu-și are loc în gândire. Mai bine discutăm despre câștig, succes, baftă, victorie decât despre pierdere, înfrângere, cădere și renunțare.

Dar capitularea în fața lui Dumnezeu este inima închinării. Este răspunsul natural la marea

dragoste și harul lui Dumnezeu. Ne predăm pe noi înșine Lui, nu de frică ori ca o datorie, ci în dragoste, „pentru că El ne-a iubit întâi” (1 Ioan 4.10).

După ce în primele unsprezece capitole din Romani, explică harul incredibil al lui Dumnezeu pentru noi, Pavel, ne îndeamnă să capitulăm în fața lui Dumnezeu în închinare: „Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să înfățișați trupurile voastre ca pe o jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească” (Romani 12.1).

Adevărata închinare – aducând plăcere lui Dumnezeu – se petrece când tu te predai pe deplin lui Dumnezeu. Observăm că jertfă înseamnă aducerea trupului tău lui Dumnezeu.

Dăruirea ta totală înaintea lui Dumnezeu este ceea ce înseamnă închinare.

Această acțiune este o capitulare personală și este numită în mai multe feluri: consacrare, întronarea lui Iisus Hristos ca Domn, luarea crucii tale, omorârea Eului din tine, cedarea în fața Duhului Sfânt. Este important ceea ce faci mai mult decât ceea ce zici. Dumnezeu vrea viața ta – și o vrea întreagă. Nouăzeci și cinci la sută nu e suficient.

Există trei bariere care blochează supunerea noastră totală înaintea lui Dumnezeu: *frica*, *mândria*, și *confuzia*. Nu realizăm cât de mult ne iubește Dumnezeu, și noi vrem să controlăm viețile noastre și înțelegem greșit însemnătatea renunțării.

Mă pot eu încrede în Dumnezeu? Încrederea este un ingredient esențial al supunerii. Tu nu te vei supune lui Dumnezeu până nu te încrezi în El, dar tu nu te poți încrede în El până tu nu-L cunoști mai bine. Frica ne ține departe de supunere, dar dragostea biruiește frica. Cu cât realizezi mai mult cât de mult te iubește Dumnezeu cu atât mai ușor supunerea ta este mai ușoară.

Cum știi cât de mult te iubește Dumnezeu? El îți dă multe evidențe.

Dumnezeu spune că:

- te iubește („Dumnezeu a iubit lumea” (Ioan 3.16));

- te cunoaște („Tu... cunoști toate căile mele”. (Psalm 138.3));

- este preocupat de fiecare aspect al vieții tale („Cât despre voi, până și perii din cap, toți vă sunt numărați”. (Matei 10.30));

- ți-a dat capacitatea să te bucuri de tot felul de lucruri („Dumnezeu, ne dă toate lucrurile din belșug, ca să ne bucurăm de ele”. (1 Timotei 6.17));

- are numai planuri bune pentru viața ta („cu privire la voi, zice Domnul, am gând bun, nu rău, ca să vă dau viitorul ăi nădejdea”. (Ieremia 29.11));

- te iartă („Tu Doamne, ești bun ăi blând ăi mult-milostiv tuturor celor ce te cheamă pe tine” (Psalm 85.4)); și

- are îndelungă răbdare cu tine („Domnul este îndelung răbdător” (Psalm 144.8)).

Dumnezeu te iubește infinit mai mult decât tu îți poți imagina.

Cea mai extraordinară expresie a dragostei Lui este jertfirea Fiului Său pentru tine: Dumnezeu își arată dragostea față de noi prin faptul că, pe când eram noi încă păcătoși, Hristos a murit pentru noi (Romani 5.8). Dacă vrei să înțelegi cât de important ești înaintea lui Dumnezeu, privește la Hristos cu mâinile pironite pe cruce, spunând: „Te iubesc atât de mult! Mai bine mor decât să trăiesc fără tine.”

Dumnezeu nu este un stăpân crud de sclavi ori un terorist care folosește forța brută să ne constrângă la supunere. El nu încearcă să distrugă voința noastră, dar ne curtează în așa fel încât noi de bună voie ne predăm lui.

**Preot Ionuț Popescu
Parohia Noiștat**

(continuare în pagina 6)

Închinarea plăcută lui Dumnezeu

– semnificația și mijloacele ei de exprimare

(continuare din pagina 5)

Dumnezeu este iubitor și eliberator, și predându-ne Lui ne aduce libertate și nu robie.

Când ne predăm Domnului în întregime, descoperim că nu este un tiran, ci un salvator; nu un șef, ci un frate; nu un dictator, ci un prieten.

Recunoașterea limitelor noastre. A doua barieră la o capitulare totală este *mândria noastră*. Noi nu vrem să admitem că suntem nu numai făpturi, ci și responsabili a tot ceea ce facem. Este o ispită veche: „veți fi ca Dumnezeu” (Geneza 3.5). Acea dorință – de a avea controlul absolut – este cauza la foarte mult stres în viața noastră. Viața este o luptă, dar mulți oameni nu realizează că aceasta este lupta noastră, ca și Iacov, este o luptă reală cu Dumnezeu! Noi vrem să fim Dumnezeu, și nu avem nici o șansă să câștigăm această luptă.

Aiden Wilson Tozer a spus: „Rațiunea pentru care mulți continuă să aibă probleme,

în continuă căutare, făcând un progres mic în viață este că ei încă nu au venit la capăt cu ei înșiși. Noi încă încercăm să dăm dispoziție și să ne interferăm cu lucrarea lui Dumnezeu în noi”.

Noi nu suntem Dumnezeu și niciodată nu vom fi. Suntem ființe umane.

Când încercăm să fim Dumnezeu sfârșim ca și Satana, care a dorit același lucru. Noi acceptăm umanitatea noastră în mod intelectual, dar nu emoțional. Când ne confruntăm cu limitările noastre, reacționăm cu iritare, mânie și resentiment. Noi vrem să fim mari, deștepți, puternici, talentați, frumoși și bogați. Vrem să avem de toate și să facem de toate și ne tulburăm când nu se poate așa ceva. Când observăm că Dumnezeu le-a dat la alții trăsături pe care noi nu le avem, răspundem cu invidie, gelozie și compătimire.

Preot Ionuț Popescu
Parohia Noiștat

Familia în perspectiva Sf. Ioan Gură de Aur (I)

Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine insumi nu mă voi lăuda decât numai în slăbiciunile mele. ne spune Sf. Ap. Pavel în epistola către Corinteni în cap. 12, versetul 5.

Iată dar pentru ce biserica noastră ortodoxă îmbrățișează și în același timp propovăduiește învățăturile sfinților părinți care și-au închinat întreaga lor viață lui Hristos. Perdicle, catehezele, cuvintele de învățătură, propovăduirea Cuvântului nu vin de aiurea, din auzite sau din gândirea fiecăruia – cum fac alte așa-zise biserici – ci ele ne sunt tâlcuite și explicate în mod direct de cei care în primele veacuri au îndeplinit exact porunca liturgică “toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”, și cei pentru care noi credincioșii ne putem lăuda (cum ne spune Sf. Ap. Pavel) adică sfinții părinți ai bisericii noastre.

Hristos a ridicat cununia la rangul de taină iar sfinții părinți au explicat această îndumnezeire a ei și de aceea cuvântul nostru de astăzi se oprește la învățăturile Sf. Ioan Gură de Aur despre Taina Cununiei.

Dar să vedem ce este familia? Este “chipul lui Dumnezeu, însuși” spune Sfântul Ioan Gură de Aur. Taina Cununiei unește un bărbat și o femeie, îi “încununează într-un trup”, încât cei doi devin una. Metoda aceasta a căsătoriei trebuie înțeleasă ființial, ei doi rămânând totuși două persoane, dar într-o unitate ontologică. Sfânta Treime este prototipul căsătoriei. Dumnezeu nu este o singură persoană și nu poate fi conceput decât în Treime de persoane. De aceea a spus: “nu e bine să fie omul singur” (Fac. 2, 18), după care “bărbat și femeie - a făcut pe ei și a chemat numele lui om” (Fac. 1, 27). Sfântul Ioan Gură de Aur comentează astfel: “vorbind de doi, Dumnezeu vorbește de unul singur”. Astfel, omul este întreg, ființial vorbind, numai în dualitatea bărbat-femeie. Monahismul este o înfrângere a firii omenești. Dar aceasta de o ființime a cuplului conjugal își are sensul numai în iubire. Iubirea presupune două persoane, două eu-uri, care se iubesc pe temeiul reciprocității, încât cele două eu-uri devin una în iubire, dar rămân de neconfundate între ele: “cel iubit este pentru cel ce iubește identic cu sine” spune Sfântul Ioan Gură de Aur, și mai departe “însușirea iubirii este de așafel, ca cel ce iubește și cel iubit nu par să formeze două persoane deosebite, ci un singur om”. Această iubire, prin Taina Cununiei, unește pe bărbat și pe femeie într-un trup, într-o biserică mică, cum se exprimă același sfânt părinte: “căsătoria este

un chip tainic al Bisericii”. Prin cununie Hristos devine izvor și putere transfiguratoare a vieții conjugale, modelând și sfințind familia. În Hristos iubirea dintre soți se intensifică, se adâncește, primește și dăruiește, se înobilează continuu, și mai presus de toate, se îndumnezeiește. De aceea scrie Apostolul: “Taina aceasta mare este, iar eu zic în Hristos și în Biserică” (Ef. 5, 32). Astfel căsătoria capătă caracter teandric, având în centru dragostea în Hristos. Dacă pentru monahi relația cu Dumnezeu este nemijlocită, ei părăsind, din iubire de Dumnezeu, toate ale lumii, pentru cei căsătoriți Hristos se descoperă prin har, prin celălalt. Cei doi privesc pe Hristos privindu-se unul pe altul, și acest “altul” este iubirea Lui, care e darul harului. În celălalt sălășluiește chipul lui Dumnezeu și de aceea celălalt ni se arată vrednic de o iubire nesfârșită. De aceea creștinul căsătorit nu se lipsește de urcușul duhovnicesc, de sfințenie și unirea cu Dumnezeu. Concepția Sfântului Ioan Gură de Aur despre căsătorie nu este sistematică pentru că nu-și propune să ofere o schemă cuprinzătoare a ei, dar aceasta nu înseamnă că este lipsită de originalitate. Ea reflectă demersul gândirii lui, de a răspunde diferitelor probleme și provocări ce apar de fiecare dată în viața omului. Mărturisirea din prima perioadă a vieții lui, adică fecioria are prioritate (chiar și temporală) față de căsătorie, cu sublinierea că și prima pereche de oameni putea să trăiască în Grădina Raiului o viață îngerească fără nevoia instinctului sexual. Într-adevăr pe temei biblic unirea trupească este posterioară căderii, iar Sf. Ioan Gură de Aur a interpretat acest fragment ca profeție. După părerea sa răspândirea neamului omenesc nu ar presupune căsătoria, de vreme ce ar fi fost suficientă intervenția directă a lui Dumnezeu, Creatorul omului. Începutul căsătoriei este așadar localizat în textele de la Facere, ce urmează imediat după relatarea alungării protopărinților din Paradis; astfel căsătoria ar urma cronologic căderii ca și consecință a păcatului, cădere ce este și cauză a morții ca pedeapsă.

(va urma).

Pr. Toașe Adrian Cornel
Parohia Mihăileni

ȘEDINȚĂ LA PROTOPOPIATUL AGNITA

La sediul Protopopiatului Agnita, județul Sibiu, în 17 noiembrie, a avut loc ședința administrativă lunară, în cadrul căreia domnișoara Daniela Anghel, reprezentanta Asociației „React” din Sibiu, a prezentat preoților din parohiile de pe Valea Hârtibaciului proiectele derulate de această asociație în colaborare cu Arhiepiscopia Sibiului, prin Departamentul social din cadrul eparhiei. Preoții din Protopopiatul Agnita au avut posibilitatea să afle mai multe despre activitățile social-filantropice ale Arhiepiscopiei Sibiului și ale Asociației „React”, dar și despre modul în care pot beneficia de sprijin în parohii pentru a deschide centre sociale și alte instituții de ocrotire a persoanelor nevoiașe.

Cursuri de prim-ajutor

La întâlnirea de la Protopopiatul Agnita a fost prezent și inspectorul social Tiberiu Kiss, reprezentant al Departamentului social din cadrul Arhiepiscopiei Sibiului, prezentând preoților oportunitățile de sprijin în furnizarea de servicii sociale.

Au mai fost prezente la ședință domnișoarele Monica Șipoș și Andra Nițu, reprezentante ale „SMURD” Sibiu, care au prezentat un curs teoretic și practic de acordare a primului-ajutor în caz de rănire, accidente, arsuri, stop cardio-respirator sau alte situații-limită. Această primă vizită este considerată un început al unei eventuale colaborări mai îndelungate.

(Pr. Cosmin Coșorean)

Taina Sfântului Maslu la parohia Noiștat, de sărbătoarea „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”

Anul acesta Sărbătoarea Sfinților „Arhangheli Mihail și Gavriil” a fost prăznuită Duminică 8 Noiembrie, prilej cu care s-a săvârșit Taina Sfântului Maslu, deoarece Sfinții Arhangheli sunt ocrotitorii Sfântului locaș din Noiștat.

Taina Sfântului Maslu este lucrarea sfântă săvârșită în numele Sfintei Treimi, de către preoții Bisericii, prin care se împărtășește credinciosului bolnav harul nevăzut al tămăduirii sau ușurării suferințelor trupesti, întărirea sufletească, iertarea păcatelor. Partea văzută constă din ungerea cu untdelemn sfințit, după ce s-a invocat prin rugăciuni speciale mila lui Dumnezeu prin puterea Sfântului Duh asupra celui bolnav.

Urmând îndemnul Mântuitorului de a ne iubi unii pe alții și de a fi solitari unii cu alții, în cadrul acestei slujbe s-au pomenit și cei în suferință din spitale care suferă și pățimesc în urma incendiului de la clubul “Colectiv”.

Colindă, Doamne, colind

Maria Daniela Lorinkzi

Colindă-mă, Doamne, în noaptea preafrumoasă a Luminii, eu mă rog de Tine în colind sporește-mi dragostea preafrumoasă a Dăruirii

Colindă-mă, Doamne, e timpul împărăției și-a strălucirii neînserate, și mă rog de Tine, venit-a timpul bucuriei și-a Învierii

Colindă-mă, Doamne, cu plânsul Tău alină-mi raza sfințelor iubiri pe fireasca-mi trudă și-acoperă obrazul fulgilor cu neprihana găngurită-a celor pe care-i lași să vină la Tine!

Colindă-mă, Doamne, colind cu ramuri de finic împodobind sufletu-mi făcut sălaş colindă-mă, Iisuse drag, colind și mă rog de Tine să înviez cu Tine colind!

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ortodoxia pe Valea Hârtibaciului
Str. Mihai Viteazu, nr. 20, Agnita, 555100, telefon 0269 510325

Președinte: Pr. Protopop Mihai Naicu

Colectivul de redacție: Pr. Marius-Ciprian Bogdan (Vecerd), Pr. Aurel Dolea (Stejerișu), Pr. Ion Popescu (Noiștat), Pr. Sebastian Toma (Movile), Pr. Ioan-Dumitru Tătoiu (Fofeldea)

Tiparul: Tipo Trib Sibiu, Editura Etape Sibiu

Așteptăm opiniile și sugestiile dumneavoastră la adresa redacției sau pe e-mail la următoarele adrese: ortodoxiapevaleahartibaciului@yahoo.com și ortodoxiapehartibaci@yahoo.com

Calendarul românesc popular – sărbători și obiceiuri

Românii folosesc, pe lângă calendarul oficial, unul neoficial – calendarul popular – creat de popor și transmis folcloric. Spre deosebire de calendarul bisericesc oficial și de calendarul civil, care constituie doar un tabel al zilelor grupate pe săptămâni și luni, calendarul popular indică timpul optim pentru arat și semănat, pentru recoltat, pentru adunat plante....

Decembrie (denumire populară = *andrea, undrea¹, luna lui Andrei²*)

Sfaturi economice

În această lună gospodarii au grijă de *mărhăi* (vite), de *galițe* (păsări), văd cum se prezintă hotarul și grădinile. Se aduc lemne, se mai duce gunoi pe hotar. Vitele trebuie bine îngrijite (tărățe cât de des), altfel slăbesc și nu răzbesc la primăvară. Pivnițele se aerisesc din când în când și se afumă cu pucioasă dacă miroase a mușegai. Când e ger mare, se astupă ferestrele pivniței. Vitele să fie bine îngrijite, scoase la aer și nu trebuie adăpate cu apă prea rece.

Odinioară fetele se spălau cu prima zăpadă, ca să fie mai frumoase și mai dragăstoase. Oamenii credeau că la Crăciun, Anul Nou și Bobotează animalele vorbesc la miezul nopții.

„Eu cred că veșnicia s-a născut la sat” L. Iuga

Semne ale vremii (meteorologie populară):

- dacă e ger și zăpadă, vara va fi călduroasă și cu grâu mult (Săsăuș, Retiș)
- va fi iarnă grea dacă iepurii se apropie de sat și se arată multe găște sălbatice (Nucet, Cornățel)
- gerul uscat înseamnă secetă în iunie (Noiștat, Bărcuț)
- nor, ploaie sau ninsoare de Crăciun înseamnă că va fi un an bun
- ploaie de Crăciun înseamnă Paști friguroși (Brădeni, Retiș)
- dacă ninge de Sf. Ștefan (27 decembrie), *anu' va hi bun* (Fofeldea)
- Dacă-i ger la început, va fi așa 10 săptămâni
- Decembrie cețos și Moș Crăciun zăpădos prevestesc an mănós
- *Tina* (noroiul) din decembrie înseamnă gheață în martie
- Crăciun negru – Paști albe
- Dacă la Crăciun bate vântul, iarna se va găta devreme
- Tunetul din câșlegi prăpădește rapița

Prof. Mircea Drăgan Noisteteanu

¹ Andrea, Indrea, Undrea < dac. An-Dar = Sfârșitul Anului

² Doar în română numele Apostolului Andrei, cel ce a propovăduit creștinismul în Dacia Pontică, a fost asociat cu luna în care se botezau foarte mulți convertiți

Retrocedare

Dan Herciu

la început dai tot de fiecare dată mai mult decât ai apoi păcătoasa necesitate de a recupera începe să te macine ca pe un dependent de heroină atunci e momentul când începi să pierzi. și pierzi. invariabil.

/ – știi, viața e o păpușă rusească: „obiect similar într-un alt obiect similar”.

(un păcat acoperă pe altul)
(o tristețe acoperă pe alta)
(o iubire acoperă pe alta)
(o femeie acoperă pe... nu! o femeie nu) /
toată lumea ta (o cantitate de oameni de altfel negliabilă)

se oprește din expansiune și îți dai seama că nici un om nu este, într-un fel sau altul, special

ei sunt diferiți doar prin numărul de păcate începi să alergi pe străzi / să urlă în gura mare cât de mult iubești tu și ce suflet mare ai / să te rogi de toți trecătorii / ăia indiferenți și insensibili / să intre la tine în inimă și să vadă că este umplută până la refuz cu bune intenții / de fapt vrei așa puțin de la viață și ai fost greșit înțeles / bla. bla. bla.

totul e prea fierbinte. te oprești.

atunci e momentul când ar trebui să plouă. și plouă. invariabil.

Îmi ești reazem orei pustiite

Francisc Lorinkzi

Îmi ești reazem orei pustiite
În năvoade aruncate-n adâncimi
Un fagure ce scânteie-n treiimi
Dulceață dai clipelor zdrelite.
Amurgul se răstoarnă pe răzoare
În aplecare altar să-mi fii, nocturn
Stele coapte să îți culeg din turn
Să risipim amiezile din soare.
Cu brațele întinse-n dezmiardare
Fanatice-i dorințe mă sădești
Sunt pradă în aprinsele smârdare
Goluri alpine mă umplu de povești;
Secundele îmi curg peste hotare
Când nisipul din clepsidre îl sporești.

Nastratin și tribunalul

O perioadă din viața lui, la drept vorbind destul de scurtă, Nastratin Hogeia a fost angajat ca portar la Tribunalul central din Shiraz, în Iran.

Treaba lui era să trieze publicul, verificând identitatea fiecăruia.

Un ins a venit într-o zi și a cerut să-l vadă pe judecătorul principal.

- A, nu se poate, a spus Nastratin.

- Și de ce, mă rog?

- Pentru că în momentul ăsta e în ședință, la tribunal.

- Și mai durează mult? Când o să iasă

- Depinde, a răspuns Nastratin, dacă e declarat vinovat sau nu.

EI S-AU NĂSCUT ÎN D E C E M B R I E

Dragomir Tiberiu	01 dec	86 de ani	Retiș
Anghel Ileana	01 dec	83 de ani	Ighișu Vechi
Săsăujan Ioan	02 dec	80 de ani	Chirpăr
Solomon Gheorghe	03 dec	84 de ani	Stejărișu
Câmpu Gheorghe	03 dec	80 de ani	Stejărișu
Stoica Ruxandra	04 dec	86 de ani	Retiș
Prescurea Elvira	05 dec	93 de ani	Merghindeal
Rembea Ana	06 dec	88 de ani	Nocrich
Neamtu Maria	07 dec	84 de ani	Alțana
Brâncovianu Ana	07 dec	83 de ani	Țichindeal
Coman Maria	07 dec	83 de ani	Retiș
Cumpănaș Eugenia	09 dec	93 de ani	Apoș
Coman Amalia	09 dec	85 de ani	Roșia
Ignat Silvia	10 dec	88 de ani	Ilimbav
Sân Octavian	12 dec	91 de ani	Merghindeal
Mihăilescu Ioana	12 dec	89 de ani	Movile
Suciu Eugenia	12 dec	82 de ani	Pelișor
Pleşca Amalia	13 dec	85 de ani	Șalcău
Câmpu Ioan	13 dec	82 de ani	Stejărișu
Nan Nicolae	14 dec	85 de ani	Cornățel
Bunea Silvia	14 dec	82 de ani	Chirpăr
Roman Eugenia	16 dec	88 de ani	Bîrghiș
Oros Maria	17 dec	87 de ani	Vecerd
Iaschi Ioan Walter	17 dec	82 de ani	Alțana
Goian Maria	17 dec	80 de ani	Chirpăr
Solomon Silvia	18 dec	86 de ani	Cașolț
Radu Maria	18 dec	83 de ani	Cașolț
Chira Maria	19 dec	94 de ani	Dealul Frumos
Boariu Maria	20 dec	91 de ani	Ghijasa de Jos
Marin Elena	21 dec	86 de ani	Marpod
Stănuț Ana	21 dec	82 de ani	Chirpăr
Otvos Eleonora	23 dec	87 de ani	Movile
Miruț Victoria	23 dec	84 de ani	Retiș
Vălcan Victoria	23 dec	81 de ani	Moardăș
Gutic Maria	24 dec	85 de ani	Vărd
Stănuț Eugenia	25 dec	89 de ani	Ighișu Vechi
Avrigean Susana	25 dec	82 de ani	Roșia
Benchea Onoriu	27 dec	81 de ani	Nocrich
Tecoanță Ioan	28 dec	87 de ani	Alțana
Florea Ioan	29 dec	83 de ani	Stejărișu
Șulumberchian Ioan	29 dec	83 de ani	Bîrghiș
Oros Ioan	30 dec	94 de ani	Dealul Frumos
Vulea Elena	31 dec	96 de ani	Merghindeal

*Noi le dorim sănătate, bătrânețe liniștită și bucurii din partea urmașilor
Celor ce nu mai sunt, le dorim odihnă veșnică de-a dreapta Tatălui.*

RUGĂ

Ioan Gyuri Pascu

Un suflet alb și pur se ridică la cer
și spuse:

„Doamne, de prea mult nu-ți cer,
Aș vrea să fiu în continuare de folos

Omului de jos.

Să-i fiu alinare

Când nădejde nu mai are

Când e pierdut și-mpovărat

Când Ceru-i pare-ntunecat

Și să te vadă îi e greu!”

Atuncea Bunul Dumnezeu

îl făcu curcubeu!

CELUI CE SE-NTOARCE

Nicu Ganea

Oh, rătăcitor! Itaca s-a întors la tine
Când port deschis ți-a fost mereu iubirea
Cu Troia te-ai jucat un joc de-a amăgirea
Nu-au fost acolo nici Elene nici Sabine
Nu te-a iubit nici Ajax nici Ahile
Cât te-au dorit bătrânii – un câine și-un porcar.

În ziua încercării arcului, măcar
Destramă dimprejurul tău chemări abile
Rătăcitor la Circe tu nu ai fost mereu
Dar te-a visat în miezul nopții Polifem
Viteaz, cercând un cal de lemn
În drumul spre o Troie a altui Odiseu
Na-i fost altundeva, Ulise,
Tu nu te-ntorci de nicăieri
Ibovnic Penelopei, doar Homer
Te-a dus de nas cu istețime printre vise.

Sfântul Martin - sărbătoare germană la școala germană

A devenit tradiție ca în seara zilei de 11 noiembrie copiii de la grădiniță-secția germană - prof. Robu Zamfir Petronela și de la Școala Gimnazială G. D. Teutsch Agnita secția germană: clasa pregătitoare - învățător Crețu Rodica, clasa I B - învățător Jeanneaux Ana-Maria, clasa a II-a B - învățător Hasu Alexandra și clasa a IV-a B - inv. Kraus Kurt, să aprindă lămpioane și să defileze în parcul G. D. Teutsch, cu ocazia sărbătoririi Sf. Martin Ziua Sfântului Martin este sărbătoarea lui Martin din Tours, fixată în calendarul catolic și protestant la data de 11

noiembrie. Acest obicei provine din lumea antică, din Imperiul Bizantin, în care creștinii sărbătoreau Ziua Sfântului Martin (11 noiembrie) ca pe ultima mare sărbătoare de dinaintea postului de 40 de zile al Crăciunului. În seara zilei de Sf. Martin are loc în Europa Apuseană o procesiune a copiilor, în care aceștia parcurg un anumit traseu cu lămpașe în mâini și cântând cântecul lui Martin

Acest obicei german („Latenumzug”) nu are nimic de-a face cu Halloween-ul, sărbătoarea păgână importată din America cu tot cu strigoi,

vampirii și scheleții aferenți, chiar dacă cele două evenimente au loc cam în același timp.

Martin (născut în 316, pe vremea primului împărat creștin Constantin cel Mare, care ar fi trăit în perioada 280-337) a fost soldat în armată. Ce l-a determinat să devină misionar și să se retragă ca pustnic, pe o insulă? O întâlnire cu Iisus. În 334, Sf. Martin a fost aproape de orașul francez Amiens și într-o zi rece de iarnă a întâlnit un cerșetor în zdrențe, care tremura de frig. Pentru că trecătorii nu l-au ajutat, Martin și-a înjumătățit haina lui cu sabia, dând jumătate cerșetorului, să se încălzească. În noaptea următoare, în vis i-a apărut Iisus și un înger cu jumătatea de pelerină donată, iar Martin a înțeles că trebuie să-și părăsească serviciul militar și să fie numai în slujba lui Dumnezeu.

FESTIVALUL TOAMNEI ȘI SEARA DOVLEACULUI LA MARPOD

- Ediția a V-a

Toamna, anotimpul culorilor, regina recoltelor, răspândește în jur aroma amintirilor din trecut, emoția unui nou început și, totodată, a unui sfârșit. Fiecare frunză căzută ne amintește cât de efemeri suntem și cât de trecătoare sunt toate. Toamna aduce cu sine vremea de altădată, când toate frământările erau mici, dar totuși foarte importante pentru noi, în acea vreme.

Vântul rece are miros de plăcintă de dovleac, dulceață de gutui sau mere coapte. Ulițele vesele și vii sunt acum calme și neprimitoare, solitare și nesfârșite, iar zgomotul zilelor de vară se pierd în văzduh. Nu se mai aud decât sunetul picăturilor de ploaie și șuieratul vântului pe la streșini.

Pentru a mai înveseli atmosfera, noi, cadre didactice și elevi, deopotrivă, am inițiat un proiect intitulat „Festivalul toamnei”, proiect, care anul acesta a ajuns la a cincea ediție și se bucură de un real succes, atât în rândul elevilor, profesorilor, cât și în rândul părinților.

Festivalul și-a deschis porțile în 26 octombrie și s-a desfășurat pe o perioadă de o săptămână culminând cu „Seara Dovleacului”, în data de 29 octombrie.

Această activitate extracurriculară vine în întâmpinarea elevilor ca o modalitate eficientă de inițiere încunoaștere, de formare culturală a elevilor, de punere în valoare a unor abilități de care dau dovadă și are ca obiectiv general dezvoltarea

abilităților de comunicare, de relaționare și de lucru în echipă, prin antrenarea elevilor, a cadrelor didactice, a părinților și a unor membri ai comunității locale în derularea unor activități educative, de creație și de cultură.

Obiectivele specifice se referă la folosirea darurilor naturii în crearea unor produse noi; dezvoltarea și stimularea expresivității, imaginației și a creativității elevilor; valorificarea experienței cadrelor didactice în abordarea activităților extracurriculare; organizarea unei expoziții, a programului artistic în timpul cărora să fie valorificate atât cunoștințele dobândite pe parcursul activităților tematice, cât și a lucrărilor realizate; încurajarea inițiativei individuale și de grup.

Astfel, proiectul cuprinde două secțiuni: prima dintre acestea cuprinde activități de abilități practice, în care elevii confecționează măști și felinare – bostan, necesare în cea de-a doua secțiune. De asemenea, cei mai talentați, sunt antrenați în ateliere de pictură sau ateliere de teatru.

Întrucât nu putem îngrădi progresul și avalanșa de informație caracteristică evoluției umane, este imperios necesar ca informația să fie asimilată

corespunzător pentru o dezvoltare armonioasă a personalității elevului.

În acest sens, am propus elevilor activitatea intitulată „Seara Dovleacului”, asemănătoare Halloween-ului, dar menită să înlăture prejudecata că această sărbătoare nu se încadrează în peisajul cultural românesc. Pentru a evita pericolul imitației și asimilării greșite a semnificației acestei sărbători, am reușit să creem un eveniment, care să stimuleze capacitățile creative, intelectuale și afective ale elevilor.

În data de 29 octombrie, sub îndrumarea atentă a doamnelor învățătoare și a profesorilor diriginți, elevi de toate vârstele (de la clasa pregătitoare, până la clasa a VIII-a) au pornit o paradă a felinarelor. Doar voioșia copiilor întrerupea liniștea și monotonia unei seri obișnuite de toamnă.

Cu obraji și mâinile înroșite de frig, dar cu inimile și sufletele calde, au ajuns la școală. Aici i-au așteptat coșuri cu fructe, care mai de care, și plăcinte proaspete, aburinde și îmbietoare.

Copiii au pregătit un scurt program artistic, pe care l-au prezentat cadrelor didactice și părinților prezenți, după care s-au înfruptat din bunătățile pregătite, au dansat, au cântat și s-au distrat copios.

A consemnat prof. Bianca Dotcos

COLEGIUL DE REDACȚIE AGNITA

Colectiv de redacție: Ilarion Bârsan, Mircea Drăgan, Marius Halmaghi, Bogdan Albu, Cătălin Varga, Ioan Vulcan-Agnițeanul

Tipar: Tipo Trib Sibiu
EDITURA ETAPE SIBIU
ISSN 2066-8708

Str. P-ța Republicii nr. 19,
Tel.: 0736 621 035
www.gazetahartibaciului.ro
e-mail: barsan.avh@gmail.com
orele 8⁰⁰ - 15⁰⁰